

AL. FLORIN ȚENE

A doua piesă de teatru din

EPOPEEA ROMÂNĂ

COZIA

Dramă istorică în versuri,

SEMĂNĂTORUL
Editura online – mai 2010

PERSONAJE

Călugăr I
Călugăr II
Strejer I

Povestitorul
Mircea cel Bătrân- Domnul Țării Românești

Strejer II
Ostași

Radu Alună- Căpitan de Călăreți

Popor
Un glas

Cozia- Fată din popor

Mihai- Fiul lui Mircea cel Bătrân

Logofătul Neacșu- Șeful Cancelariei Domnești

Postelnicu- Cetaș

Constantin- Ohanic

Vorbură- Cetaș

Ursan- Vătaf de plăieși

Niculai-

Soripcă- Meșteri zidari

Zidaru-

Stolnici- Comis

Dragomira- Viitoarea soție a lui Radu Alună

Baatur Djahar- Trimisul lui Timur Lenk

Iset Beg- Sol turc

Sofronie-Starețul Mănăstirii Cozia

ACTUL I
POVESTITORUL

(Pe un fond muzical ce sugerează clipocitul apei.).

Valea Oltului. După lupta de la Rovine , din data de 17 mai 1395, Mircea cel Bătrân se retrage în munți, spre Brașov, unde se întâlnește cu regale Sigismund și încheie cu ungurii un tratat defensive și ofensiv. Urmat de mica sa oștire, în momentul când boierul Vlad zis Uzurupatorul este recunoscut Domn de către turci. Mircea cel Bătrân face un popas pe malul Oltului în dreptul muntelui Cozia unde domnul Radu I începuse să construiască o biserică.

TABLOUL I
Scena 1.

POVESTITORUL

E seară. Ostașii sunt adunați în jurul focurilor. Vorbesc și fac glume. Unii cântă. Mihai I, fiul lui Mircea cel Bătrân stă pe un colț de stâncă de pe malul Oltului, înconjurat de doi oșteni și vorbesc despre fetele din satele vecine pe care le-au cunoscut. (Luna se ridică și argintește pădurea și valurile râului.).

MIHAI

(Încet și gânditor.).

Am cunoscut, Postelnice, o fată ieri
Cum n-am văzut în lume nicăieri
Ca albăstrelele avea ochii
Și sânii stăteau să-I rupă inul rochii.
Avea trupul ca trestia cu seva suptă
Și se mlădia precum sabia în luptă.
Cum am văzuto, atunci, mi-am zis:
Nu poate fi aeua, e doar un vis!?

CETAȘUL POSTELNICUL

Unde ai văzuto beizadea Mihai, Măria-Ta?

MIHAI

(Arătând cu brațul spre o cotitură a Oltului.).
La Olt în apa rece se scâlda
Acolo unde râul își roade malul,
De un frasin își legase calul

Și goală cum o făcuse mama ei
Înota, aprinzând flăcări în ochii mei.
Stăteam ascuns ca un hoț de ham
Și tot privindo nu mă săturam.
Frângându-se o creangă sub picior,
De ciudă îmi venea să mor,
Ca o jivină a simțit miros de om
Și a alergat goală în dosul unui pom

OHABNICUL CONSTANTIN

(Curios.).

N-ai fugit la ea!?

MIHAI

Drept să-ți spun, parcă îmi stătuse inima.

OHABNICUL CONSTANTIN

Și ai lăsat să rămâi doar cu un vis din somn?!

Tu, fiul unui prea mărit Domn!?

MIHAI

Nu, Ohabnice Constantin am așteptat

Până când fata s-a îmbrăcat

Într-o rochie albă ca nedeile păgâne.

CETAȘUL POSTELNICUL

Cred că era zâna dintre zâne.

MIHAI

Era mai frumoasă! Pe sabia mea!

(După o mică pauză.).

Atunci, sculându-mă, m-am îndreptat spre ea,

Speriată pe cal a încălecat,

Dar și eu pe roib m-am aruncat.

Prin codru m-am plimbat.,

Și un cântec de jale și suspine

Cânta întorcând capul spre mine,

Râdea, când o rugam să oprească

De viața ei să-mi vorbească

Dar ea râdea și alerga,

La rugămintea mea nu sta.

Dar calul ei s-a împiedicat de-un ciot...

CETAȘUL POSTELNICUL

Și a căzut? Socot!

MIHAI

A căzut cu cal cu tot,

Am dat pinteni s-o rătui cum pot,

Am ridicato și apoi...

Ne-am plimbat amândoi

Aflând că sunt beizadea, pe sabia mea!
A vrut să-ngenunche, acolo, unde se afla,
Dar n-am lăsato și i-am spus
Că mi-e dragă mult, nespus.
Apoi am stat pe iarbă, jos,
Și-a început că cânte.Oooo, ce frumos!
Un cântec despre viața ei,
Despre ani puțini, dar grei,
Fără amândoi părinți,
Omorâți de spadă...pe tot sfinții
Că mă voi răzbuna
Omorând o sută de spahii cu mâna mea!

OHABNICUL CONSTANTIN

Și de unde e, ți-a spus?

MIHAI

(Arătând cu brațul în direcția unde se văd câteva case
acoperite cu șită și paie.).

Stă în satul acela pe munte, sus,
La doi bătrâni de care îngrijește
Și pe la ohabnici muncește!

(Din depărtare se aude un cântec de fată, din ce în ce mai
aproape.).

CETAȘUL POSTELNICUL

Să mă ierți, te întreb fără teamă,
Pe fată cum o cheamă?

MIHAI

(Printre clipocitul apei și împletindu-se cu ea se aude un
cântec cristalin și duios.).

Un nume ciudat! Dar frumos! Cozia!

COZIA

(Cântând în depărtare.).

Hei, hei, munților
Voinicilor
Doar voi îmi știți
Al meu dor
După un fecior
De Domn bun...

Hei, hei, pădurilor
În care s-a născut un dor
După un fecior...

Hei, hei, Oltulr...
Doina mi-o ști
Dorul mi-l vei mântui.

Scena 2.

POVESTITORUL

Mihai, Postelnicul și Constantin privesc în direcția de unde vine cântecul. Toți văd pe malul Oltului o fată îmbrăcată în alb. Cozia se apropie de Olt cu calul ținut de dârlogi, și cântecul lasă calul să se adape. Mihai se ridică și se îndreaptă spre fată.

MIHAI

(Alergând spre fată.).

Cozia!...Cozia!...Aici ai venit!?

COZIA

(Mângâind calul pe coamă.).

Din deal te-am zărit
Și mi-am zis atunci să vin
Să adăp calul puțin
Și să stăm de vorovit,
Căci luna a răsărit...

MIHAI

Spunei că îți este teamă de bărbați
Mai ales când sunt înarmați.

COZIA

De vitejii Măriei-Sale
Nu mi-e teamă de îmi ies în cale.

MIHAI

(Stând pe gânduri și privind cu dragoste.).
Ce frumos ceir pe aici
Și ce de lighioane mici,
Se plimbă peste tot
Să-și găsească hrana cum pot.

COZIA

Așa este și omul sărac,
Lucrează, de toate fac
Oamenii pentru un codru de turtă,
Să-și umple goala-i burtă.

MIHAI

Cozia! Ce mult îmi placi!

COZIA

Nu vorbi, nu ai dreptul ! Taci!

MIHAI

(Punând mâna pe mâna ei.).

De ce vorbești așa?
Nu pot să-ți spun ce îmi șoptește inima!

COZIA

Tu ești domnișor, tu ești bogat,

Eu o săracă liberă dintr-un sat.

MIHAI

Iubirea mă hămeii și nu cunoaște
De unde ne vom întoarce, din ce moaște,
Și când ne vom întoarce, într-o bună zi,
Soață, tu, ai să-mi fi.

COZIA

(Bucuroasă, dar și înspăimântată.).

Mihai! Eu!?

O să fie tare greu,
Măria-Sa nu o să vrea, bine socoate.
Tu ai fete cinstește și bogate.

MIHAI

Nu de acelea îmi trebuiesc,
Pe ele nu pot să le iubesc,
Îmi trebuie o fată ca tine,
Părtaș și la rău și la bine,
Muncitoare și cuminte
Și cu teamă de cele sfinte.
În fața altarului vei jura
Să-mi fi în veci soția mea.

COZIA

E prea frumos să fie adevărat!

MIHAI

Totul va fi cum îți vorbesc.
(După o pauză de ezitare.).
Cozia numai pe tine te iubesc!
(Undeva prin copacii din apropiere cântă o mierlă.).
Ascultă mierla! O auzi acum?
Totul va fi de cum îți spun,
Ea cântă pentru iubirea noastră, cântă...

COZIA

(Lăsându-și capul pe umărul lui Mihai. Pletele eu aurii se
revarsă în față și pe spatele lui Mihai.).
Ooo...! Zi prea sfântă!
Ce vis mi-ai dat!
Poate să fie vreodată adevărat!?
Chiar dacă nu se va împlini
Voi ține minte această zi.

MIHAI

Cozia te rog frumos
Cântă-mi un cântec duios,
Așa cum tu ști!

COZIA

Ce cântec? Zi!

MIHAI

(Mângâindu-i pletele.).

Oricare ar fi.

COZIA

(Stă puțin pe gânduri, apoi începe să cânte,din ce în ce mai tare de răsună văile. Ostașii se apropie și se așează pe iarbă ceva mai departe, ascultând.).

Foaie verde a plopului

Ici pe valea Oltului

Într-un sat îndepărtat

O fată s-a aflat.

N-a dat

Araci la domnie

Nici bani la visterie,

Pârcălabul nu le știe.

Când Domnul a venit

Sătenii s-au gătit

Și frumos l-a primit,

Iar fata săracă

A început să-i placă

De Domnișor.

Se topea de dor.

Ea, fată săracă dintr-un sat,

El, viteaz și bogat,

Dar se înțelegeau frumos,

Ea îi cânta duios

De munții stăteau

Și o ascultau.

Foaie verde a plopului,

Ici, pe Valea Oltului...

MIHAI

(Către sine în timp ce cânta Cozia.).

Dacă ar afla ea...

Că tata nu o vrea...

Ce mult o iubesc,

Dar curând o părăsesc,

Căci tatei nu mă împotrivesc.

(Cântecul este interrupt de sunetul cornului care dă semnalul de culcare. Mihai și Cozia rămân pe malul Oltului și apoi dispar în desișul pădurii ținându-se de mână. Fata cântă același cântec, care din ce în ce se aude tot mai departe, până se pierde.Liniște.).

TABLOUL II

POVESTITORUL

E noapte. Cortul Domnesc este păzit de câțiva soldați. În celelalte planuri se desfășoară zecile de corturi ale oastei. În planul secund al scenei se văd apele Oltului învolburate și în spate contururile munților. Se văd contururile bisericii începute. Se aud cântece de păsări de noapte. Mircea cel Bătrân are un somn zbuciumat. În visul lui, la un moment dat, apare în cort o fată în alb.

Scena 1.

(Întreaga acțiune a scenei se petrece în visul lui Mircea cel Bătrân.) .

CORUL PATRULEI

(Printre corturi.) .

În corturi dorm oștenii
În pădure dorm buștenii,
Somnul tuturo le place
Fiindcă peste tot e pace.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân doarme. Toată acțiunea ce urmează se petrece în visul Domnitorului. Acesta se ridică pe marginea patului. Undeva în colțul cortului se distinge silueta unei fele îmbrăcată în alb.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Discuția se poartă pe un fundal care creiază senzația de vis.) .

Cine ești de ai venit la mine?
Dorești să-mi amintești că am învins la Rovine?!
Victoria mi-a fost deșeartă, sunt fără țară.
Vlad și alți boieri tronul mi-l uzurpară
Și din Ungrovlahia mă alungară,
Dar mica mea oștire mă urmează
Credincioasă și vitează!
Dar spune, cine ești și ce dorești?

COZIA

Mărite Voievod, aceste locuri de iubești
Atunci trebuie să ști că tabăra Măriei-Tale
Doarme într-o sfântă vale.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Dar cine ești ? Spune odată!

COZIA

Vezi muntele acela? Sunt a lui fată,
Mă numesc Cozia și vreau să-ți spun
Că noi cei de pe aici îți zicem Mircea cel Bun,

Somnul de ți l-am tulburat mă doare,
Dar să ști că prin această vale
A trecut și Măritul Traian Împărat!
MIRCEA CEL BĂTRÂN
Și...pentru asta m-ai tulburat!?

COZIA

(Palidă se retrage în penumbra cortului. I se vede doar fața.).

Mă ierte voievodul, eu doresc să-i spun
Că e bine să mărească biserica începută
De domnul Radu, ctitor și bun
Cârmuitor în Valahia decăzută.
E loc pentru o mare mănăstire
Să fie pomenire
Pentru tatăl Domniei Tale Radu
Să știe întregul norod
De Mircea Mare Voievod.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Gândul e bun și am să trec la fapte...

COZIA

Meșterii de pe aici abia așteaptă!
MIRCEA CEL BĂTRÂN
Când am să mă întorca din țara ungarilor,
După ce Sigismund împăratul îmi va da ajutor
Am să ridic aici din stâncă o mănăstire
Lăcaș de rugăcine, pace și pomenire.

COZIA

De mâine să începi să construiești
Și începutul Măria Ta săl sfințești.

CORUL PATRULEI

(În depărtare.).

În corturi dorm oștenii,
În pădure dorm buștenii,
Somnul tuturor le place
Fiindcă peste tot e pace!

COZIA

Eu plec, rămâi cu bine!
Dimineața se apropie, vine!
Nu uita ce ți-am spus
Domn de Dumnezeu uns,
Unde vei vedea lângă Olt o stâncă
Și unde apa e mai adâncă
Temelia mănăstirii să fie săpată,
Acolo voi fi și eu îngropată.

(Dispare cu totul în penumbra cortului.).

Scena 2.

(Mircea cel Bătrân se trezește buimăcit de somn. Se ridică pe jumătate în patul domnesc și strigă la străjeri.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Arest! Străjeri ! A fost cineva pe aici? A fost vreo fată?

CETAȘUL VORBURĂ

(Intră cu o făclie în mână și cercetează cortul.).

Măria-ta, de două ceasuri sunt

De strjă și...a fost doar vânt!

A tulburat somnul Măriei-Tale cineva?

Mă ierte Domnul, pe aici n-a fost nimenea!

Doar Oltul își cântă doina, val cu val,

Lovește în stânca de pe mal.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Trecându-și mâna peste frunte și apoi mângâindu-și barba.).

Cred că am avut un vis!

CETAȘUL VOLBURĂ

De a fost vis urât, să moară în valuri, stins!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Gânditor, privind undeva peste făclia din mâna cetașului.)

Nu a fost urât, a fost frumos, chiar...

(După o pauză.).

O basnă trimisă de Dumnezeu în dar.

Dar, de unde te cunosc pe tine!?

CETAȘUL VOLBURĂ

Poate...Măria-ta, de la Rovine.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Se scoală. Se plimbă în antieriu prin cort.).

Da! De la Rovine cu bălțile măloase

Cu pădurile necunoscute și întunecoase...

CETAȘUL VOLBURĂ

Unde Măria-ta a ținut noaptea sfat,

Iar căpitanul Radu Alună m-a îndemnat

În zori la cortul boierului Vlad să mă duc,

Urzeala de trădare s-o apuc,

Să dau de veste Măriei-Tale...

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aaa, ești cetașul Volbură din Corbenii din Vale!?

CETAȘUL VOLBURĂ

Da, am luptat la Rovine sub Căpitanul de Făgăraș
Avram Bivol! Viteaz ostaș!
Când ohabnicii olteni le tremurau degetele mâinilor
La gândul cotropirii ocinelor.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Așezându-se pe marginea patului.) .
Atunci au luptat vitejește printre smârcuri
Arcași de Loviștea, ai lui Constantin Spulber, răslețiți în
pâlcuri .

Au sprijinit din dreapta călărimea domnească
A lui Radu Alună, a căror faptă vitejească
Era ca fiecare călăreț să moară
După ce zece dușmani doboară.

CETAȘUL VOLBURĂ

(Punând mâna în dreptul inimii și apoi pe spada de la
șold.).

Noi cu credință în Dumnezeu am jurat să-ți fim părtaș
Și la bine și la rău în luptele de pe imaș.

CORUL PATRULEI

(Auzindu-se în depărtare.).

În corturi dorm oștenii,
În pădure dorm buștenii!
Somnul tuturor le place
Fiindcă peste tot e pace!

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân cercetează un hrisov, făcut sul ce se afla
pe masa unde se văd o mulțime de alte hrisoave cu pecetea
domnească. După ce citește stă pe gânduri și apoi își spune în
gând:

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Îmi sciru plăieșii din Valahia de Jos și românii din Banat
Că în cete multe și înarmate s-au adunat.
Oasetei mele se vor alătura cu întreaga ființă.
Luptând alături de olăcari și chabnici pentru biruință.
Pe Vlad de Baiazid sprijinit
Îl vor din țară cât de curând izgonit.
(În depărtare se aude un galop de cal care sfâșie liniștea
noptii. O sentinelă somează călărețul. Din cortul domnesc se aude
conversația dintre cei doi.).

STREJERUL I

Stai! Cine ești!?

URSAN

Vătaful de plăieși Ursan, și vin cu vești!
Pentru domnul nostru să-i spun cuvânt
De la Căpitanul Alună, că oștenii sunt
Pe drum de întoarcere și vin aici.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Ascultând conversația dintre cei doi se adresează
cetașului Volbură.).

Mergi la Ursan și să-i zici
Că-l aștept să vină aici,
Degrabă în cortul meu!

(Cetașul Volbură se retrage cu făclia în mână. Mircea cel
Bătrân rămâne singur stand pe gânduri, așezat pe marginea
patului. Așa îl găsesc cei doi.).

Scena 3.

POVESTITORUL

În cortul Măriei sale intră cetașul Volbură cu făclia în mână
și se postează lângă intrarea cortului, apoi pătrunde înclinându-se
vătaful de plăieși Ursan.

URSAN

Măria-Ta! Domn uns de Dumnezeu,
Vin de pe lunca Dâmboviței desfrunzită
Să-ți spun că soarta căpitanului Alună a fost pecetluită
De oamenii ohabnicului Vlad și de spahii încoifați
Și până în călcâie împlatoșați.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Se ridică, calm, îl privește drept în față pe Ursan.) .
Plăieșii lui Alună cum s-au purtat?

URSAN

Morți nu sunt mulți, dar cineva a trădat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Puțin nervos.).

Pe cine, oare, inima l-a lăsat
Și de pământul țării a uitat!?

URSAN

Ohabnicul Vlaicu din Nămăiești a trecut
De partea lui Vlad cu tot ce a avut!
Trădarea aceasta l-a supărat
Pe căpitan ce avea obrazul însângerat
De o sabie la podul Dâmboviței,
Acolo plăieșii au luptat ce niște smei
Iar o femeie s-a alăturat,
Lângă Alună a luptat ,
Mai bine chiar ca un bărbat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Cum o chiamă, spune?

URSAN

Dragomira o strigau pe nume,
Bărbatul îi murise la Rovine
De o săgeată țintită bine.
Mult timp bocise pe Niculai al ei
Și văzând oștenii luptând ca niște zmei
I-a luat armele lui,
Agățate lângă icoană într-un cui,
Și-a intrat în luptă dreaptă
Dând dușmanilor veșnicia drept... răsplată.
Iar popa Crându își făcea cruci mari,
Călăreții au sărit de pe armăsari,
Simțeam la inimă că fapta ei ne unge,
Iar popa își ștergea de anterieu sabia cu sânge.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aștept să cunosc această femeie vitează
A cărei faptă drumul spre viitor îl luminează
Și din tot ce spusă-i mie
Lui Alună merită soață să-i fie!
(Privind afară prin fereastra tăiată în partea stângă a
cortului. Coptină muzicală.).
Se luminează de ziuă.Ooo..noapte urgisită
Făcuta-i s-apuc o altă cale ursită!?
(După o pauză în timpul căruia Mircea cel Bătrân stă pe
gânduri în dreptul ferestrei.).
De mâine am să încep aici să construiesc
O mănăstire, prin ea urmașilor să le vorovesc
Despre dragostea de moșie, despre acest pământ iubit
Pentru care plăieșii s-au jertfit.
(După o altă pauză cu cortină muzicală.).
Ursan, poți să pleci, ești oboist,
Ai nevoie de câteva ceasuri de dormit.
(Ursan se retrage și îl lasă pe Mircea pe gânduri în dreptul
ferestrei. Se aud pași care se îndepărtează.).

CETAȘUL VOLBURĂ

Să mă ierte Măria-Ta,
Mai este nevoie de prezența mea?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Surprins de prezența lui Volbură.).
Mai ești aici? Crezusem ca-i plecat!
Să-i spui Logofătului Neacșu că după ce hrisoavele primite
Au fost în canțelarie deslușite

Să vină la mine negreșit.
Că avem multe de vorovit.

POVESTITORUL

În acest timp cetașul Volbură se retrage. Mircea cel Bătrân rămâne gânditor privind pe fereastra cortului prin care se văd grupuri de oșteni ce s-au sculat. Pâlcuri, pâlcuri, dintre aceștia se îndreaptă spre Olt unde se îmbăiază. Veseli, glumesc și cântă. În depărtare se aud cântecul cocoșilor, împletindu-se cu cântecul patrulei.

CORUL PATRULEI

(Trecând printre corturi.).
Oșteni sculați!
Și vă spălați!
Armele să pregătiți,
Pe valahi să-i dezrobiți!
(Se aude cornul deșteptării.).

TABLOUL III

POVESTITORUL

În cortul domnesc Mircea cel Bătrân stă la masă împreună cu logofătul Neacșu. Pe masă sunt multe hrisoave, făcute sul cu pecetea mare domnească. Pe rând cei doi le desfășoară și le cercetează. De o parte și alta a cortului sunt doi străjeri.

(În planul 2 al scenei se văd corturile taberei. În general același décor ca în al 2-lea Tablou.).

Scena 1.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Ridicându-se de la masă.).
Logofete Neacșu ce deslușești politica cu firea
Ce zici de hotărârea mea cu monăstirea?
Vreau ca biserica de tata începută
Să fie mare și avută!
O monăstire să fie cum nu s-a mai zidit.
Turnul ei să fie, la temelie, de apă lovit,
Acolo să am o chilie,
Altar de rugă în restriște să-mi fie.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Prepun că-i bună, dar m-ați luat c-am negrijit,
Nu am avut prea mult timp de gândit,
Dar totuși sunt nevoitor să fac tot
Pentru a ridica monăstirea, așa socot.
Pentru alat va fi un bun sfetnic,
Pe omul rău, monăstirea îl face omelnic.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Valahii sunt oameni buni și muncitori,
Monăstirea o să le fie precum soarele în zori,
Loc de lumină, de citanie și învățătură,
Omul luminat e mai puternic sub armură!
Cum s-a crăpat de ziuă am trimis
Trâmbițași prin sate să dea de veste al meu vis,
Să aducă de peste tot chiar în aceste dnii
Ucenici, calfele și meșterii.
Căci vom sta aici cu întreg efectivul aretului
Până când Radu Alună va veni cu călărima lui.

LOGOFĂTUL NEACȘU

(Tainic, în șoaptă.).

Mi-a ajuns la urechi o vorbă de la solul ce-a venit
Că Alună, căpitanul, soață și-a găsit.
Am bănat că e o mică aventură
Cum știm prea bine căpitanii oricând avură.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Tresărind și apoi hotărât.).

Îl cunosc pe Alună ce om este
Nu poate fi la el această ...poveste!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Să mă iertați Măria-ta, dar ați uitat
De iubirea lui cu Azize pentru care s-a luptat
S-o elibereze din turla lui Eski-giami?
De supărare acesta uitând din Coran psalmii!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Era mai tânăr și nu era de-a noastră,
A dorit și el o aventură...vitejească...

STRĂJERUL II

(Intrând în cortul domnesc.).

Măria-Ta! Meșterii sosiți
Așteaptă să le vorbiți!

Scena 2.

POVESTITORUL

Mircea cel bătrân iese din cort urmat de logofătul Neacșu și Străjerul al doilea. Împreună se îndreaptă spre grupul de meșteri, printre care se află și o fată îmbrăcată în alb. Se opresc la câțiva metri de ei. Meșterii își scot cușmele de pe cal și îngenunche, și vor să se apropie să-i sărute cismele. Domnitorul le face semn să se ridice. Fata în alb este Cozia, se înclină. Meșterii își strâng cușmele în palmele lor bățătorite.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Ridicați-vă meșteri ce veți înălța aici veșnicia!
Voi ce nu cunoașteți vraitul și nimicnicia
Nu trebuie să îngenunchiați în fața odăjdiilor domnești,
Chiar dacă în ele se află Domnul Țării Românești!
Voi sunteți de toate mai presus
Căci puterea divină va uns
Cu harul de a ridica ce alții n-au făcut
Un mândru lăcaș, loc de rugăciune și scut.
Vlad, vă spun, a urzit trădarea și dacă plec
Curând am să mă întorc și-am să-l petrec.
Nu pentru scaunul domnesc, el nu mă ține,
Dar pentru țară și al ei bine!
Pentru voi mă voi întoarce,
Pentru acest pământ îndurător ce...tace,
Ocina să cunoască numai pace.
Hei! Ce ziceți, monăstirea o vom ridica?
Spune meșter Niculai părerea ta!
(Se lasă liniștea. Meșterii se privesc.).

MEȘTERUL NICULAI

(Înaintând un pas, emoționat, având cușma în mână.).
Dorința e poruncă, Măria –Ta!
(După o pauză, în timp ce privește înapoi la tovarășii lui.).
O zidim din piatră, slavă Domnului,
E destulă pe Valea Oltului!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Planul monăstirii l-am încropit noi,
Împreună cu logofătul Neacșu, dar cu voi
Îi vom aduce adausuri după nevoi
Îl vom îmbogății
Și locul zidirii îl vom stabili.

COZIA

(Îndrăzneță.).
Mă ierți Mărite că am oprit
Cuvântul Măriei-tale, prea cinstit,
Dar noi moșenii mai cunoaștem și știm
Unde ar fi bine monăstirea s-o zidim,
Doar suntem din Hintești de când ne pomenim.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către logofătul Neacșu, în șoaptă.).
Îndrăzneță! Nu știu îndată
Unde am văzut această fată?
(Către meșteri, dar privind stăruitor pe Cozia.).

Voi hotărâți că știți mai bine
Temelia s-o puneți unde se cuvine.

MEȘTERUL NICULAI

Dacă porunciți noi mergem acum
S-alegem locul cel mai bun.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Vom merge îndată,
Dar să stabilim a voastră plată!

MEȘTERUL NICULAI

(Înțelegându-se din priviri cu ceilalți tovarăși.).

Cât despre a noastră nefacă,
Mai întâi să vă placă

Ce vom zidi

Și-apoi vom vorovi!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Logofătul Neacșu în socoteli e priceput

Și zice bine! Să știe omul de la început!

(Râzând în barbă.).

Cât mălai dai pe un vătrai...!

(Toți încep să râdă.).

Și, Io Mircea Voievod hotărâsc

La fiecare să vă dăruiesc

Câte o curătură și cât voi trăi

De desetină domnească vă voi scuti.

MEȘTERUL NICULAI

Mulțam prea bune Domn al țării,

Noi, zilnic vom lucra până la lăsatul sării,

Cu brațele noastre monostirea o zidim

Pe Măria-Ta, și natul, să-l mulțămim.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Atunci cu toții să mergem

Locul să-l alegem!

POVESTITORUL

Voioși, dar preocupați, toți merg în frunte cu Mircea cel
Bătrân spre malul Oltului. Domnitorul privește stânca din
fața sa și tresărind își aduce aminte de vis.

(Glasul Coziei se aude în gândul lui Mircea cel Bătrân
parcă venind din ală lume. Se aude practice în difuzoare.
Glasul Coziei predomină toată scena.).

COZIA

Mă ierte Voievodul, doresc să-i spun

Că e bine să mărească biserica începută

De Domnul Radu, ctitor și bun
Cârmuitor în valahia decăzută.
E loc pentru o mare monăstire
Să fie pomenire
Pentru tatăl Domniei tale, Radu
Și pentru fratele Dan frumos ca bradu,
Să știe întregul popor
De Mircea mare conducător.
Eu plec! Rămâi cu bine!
Nu uita ce v-am spus
Domn de Dumnezeu uns.
Unde vei vedea lângă Olt o stâncă
Și apa limpede, adâncă,
Temelia monăstirii să fie săpată.
Acolo voi fi și eu îngropată!
MIRCEA CEL BĂTRÂN
(Către meșterul Niculai.).
Am să-ți vorbesc meștere Niculai
(Meșterul se apropie de Domnitor.).
Așa cum mi-a spus Mihai
Pe Cozia o iubește și nu pot
Să-l las cu ea, așa socot.
În vis mi s-a întrezărit,
De aceea ea aici a venit
Cu așa mare zel
Să fie mai aproape de el,
Fă așa cum poți
Să ne scapi de ea pe toți.
MEȘTERUL NICULAI
Măria-Ta, hotărârea aceasta mă doare,
Cozia e fată muncitoare.
Dar, dacă Domnia Ta a zis așa
Am s-o înlătur din ceata mea.
MIRCEA CEL BĂTRÂN
(Către Cozia.).
Dar, tu, fată, la ce-ai lucra?
COZIA
La toate, Măria-Ta!
La cuhane am lucrat,
Pe câmpuri am arat.
MIRCEA CEL BĂTRÂN
La acest lucru să te gândești,
Poți, tu, la monăstire să zidești!?
Mai bine să lucrezi undeva
După puterea ta!

(Către ceilalți.).
Am hotărât! De aici zidul să fie început!
(Către sine.).
Nici pe Mihai n-am să-l mai as
Să mai facă către ea vreun pas.
(Către grupul de meșteri.).
Asta e dorința mea!

CORUL MEȘTERILOR

(Pe un fundal musical.).
Am înțeles Măria-Ta!
Aici vom ridica
Sfânta monăstire
Să fie pomenire
Peste veacuri să se știe
De prea Sfinția Ta Mărire
Și în suflete cu dor
Să cânte întregul popor!

TABLOUL IV

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân și logofătul Neacșu se află între zidurile, pe terminate, ale Bisericii începute de domnitorul Radu I. Discută calm și cu voce domoală despre planul mănăstirii. În depărtare se văd venind un mare pâlcc de cai cu călăreți. Nu departe meșterii lucrează la zidirea viitoarei mănăstiri.

Scena 1.

COMISUL STOLNICUL

Măria-Ta! Alună a sosit!
De Dragomira însoțit,
Și vă roagă să fie primit
Că are multe de vorovit.
Călărimea toată a dezhămat...

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Spunei căpitanului că e așteptat
Și să vie cu viteaza lui
Despre care mi-ai vorovit destui.

(Comisul Stolnic pleacă.).

LOGOFĂTUL NEACȘU

Să fi mai acatării Măria-Ta!
Călărimii e bine a te înfățișa
Pentru a încuraja Obozul în această zi

Când spre înserate, spre Braşov vom porni.
Înainte de olecare e bine a vorovi!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

La aceasta m-am gândit, şi la apus de soare
Să se adune în faţa zidurilor întreaga suflare!
Dar, uite că vin şi cei aşteptaţi!
Seamănă. Parcă ar fi doi fraţi.

LOGOFĂTUL NEACŞU

(Privind în direcţia de unde vine Radu Alună şi
Dragomira.).

Omul până nu se asemează
Nu se împerechează!

(Radu Alună şi Dragomira se apropie. Suita lui Mircea cel
Bătrân iese în pragul bisericii neterminate,
Întâmpinându-i.).

RADU ALUNĂ

Măria-Ta, e clipa ce mă fericeşte
Şi din visul frumos mă trezeşte!
Pentru că, iată, m-am întors
Şi de vlagă nu sunt stors!
Chiar dacă, acum, o bătălie am pierdut
Sunt gata mai aprig s-o iau de la început.
Aşa cum giuruit-am am venit
Să urmez pe Domnul prea slăvit.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Bine ai venit, viteazul meu căpitan!
Cum îţi spuneam la curte, mai aman,
Să-ţi găseşti o soaţă pe seama ta,
Văd că ai ascultat îndemnarea mea.

RADU ALUNĂ

Eram mai tânăr pe atunci
Ascultând de-al sângelui porunci,
Dar pe cum vedeţi Măria-Ta
Mi-am găsit-o pe soaţa mea!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Privind pe Dragomira şi punându-I mâna pe umăr.).
Am auzit că în luptă ai fost vijelioasă,
Precum eşti de vânjoasă!

DRAGOMIRA

(Emoţionată.).
Mărite Domn, mi-am făcut o datorie
Faţă de ţară şi-a Voastră Domnie,
Căci poporul vă cunoaşte de om bun şi drept!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Întrerupându-l.)

Iată, vorovirea unui înțelept!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Alună, ce mai aștepti!? Ascultă!

Pe când jucăm la nuntă?

RADU ALUNĂ

Cât de curând ași vrea!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Dar mireasa ce zice ea?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Glumind către Alună.)

Te vrea?

DRAGOMIRA

Îl vreau, nu-l vreau

Mi-a căzut la inimă greu!

(Toți râd.)

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Alună! Când te întorci te vei cununa

Aici, în monăstirea care se va înălța!

RADU ALUNĂ

Domnul nostru bun,

Ei și Dragomira dorim să ne fiți nun!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Primesc cu dragă inimă, copii mei!

Și vă doresc, de pe acum, ca anii grei

Să nu-i cunoașteți niciodată!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Dar, ce se aude dinspre ceată!?

POVESTITORUL

Surprinși, membrii suitei Domnitorului se uită înspre tabără de unde apar doi oșteni împingând și lovind un om îmbrăcat în zdrențe care se vâita într-o limbă necunoscută.

Scena 2,

POVESTITORUL

Cei doi ostași erau Volbură și cetașul Postelnicul care prinseseră lângă conovețelii cailor un tătar. Crezând că-i o iscodă îmbrăcată în haine de cerșetor.

CETAȘUL VOLBURĂ

(Înclinându-se.)

Măria-Ta! L-am prins stand la pândă!

CETAȘUL POSTELNICUL

O fi iscoadă, să ne vândă!

CETAȘUL VOLBURĂ

La conovețele cailor stătea

Și ce voroveam, el ne asculta,

Dar, l-am prins ușor că se vedea!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Adresându-se necunoscutului îmbrăcat în zdrențe.).

Apropie-te străine! Spune de unde vi, din care zări?

Nu-ți fie teamă, în fața ta e Domnul acestei țări.

BOATUR DJAHAR

(Scoțând din sân un semn de bronz, ca o pecete, pe care era desenat un călăreț, și pe care scria Timur Mare Han. Închinându-se arată semnul. Vorbește cu demnitate de senior.).

Mă înclin în fața Domnului prea- cinstit

Și după cum vedeți din semn eu am venit,

Nu cu gând telpiz, ci de prieten am venit,

Trimis de marele Han Timar-Lenk în Valahia Mare

Să aflăm, de-i nevoie, s-o ajute hoardele tătare.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Bine ai venit Baatur Djahar! Vești aveam

Că o să vi, dar nu știam

Ce șiretlicuri vei folosi,

Să ne ajungi pe noi aici.

Iartă-i pe acești cetași că au primit

În felul acesta un prieten de nelipsit!

BAATUR DJAHAR

Valahii datoria și-au făcut acum!

(După o pauză.).

...și eu mi-am găsit în Evropa drum

Să aflu stările de lucruri, întărind

Legătura dintre noi și zărind

O cruciadă potrivnică lui Ilderim,

Ca de pe aici să-l izgonim.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

O să aveți conciliabule de înțelegere

Cu logofătul Neacșu și veți face alegere

Privind mijlocul bun și mai trainic

Pentru lupta noastră comună, dar tainic

Să fie totul, să nu prindă de veste

Turcul. Șiret a fost și este!

BAATUR DJAHAR

Domn prea cinstit

O să avem multe de vorbit,
Am să rămân lângă Domnia-Ta
Câtă nevoie de mine veți avea.
Dar am o rugămintă mare,
Fiindcă nu mai este mulot până la apus de soare
Să trimiteți pe cineva în pădure unde
Slujitorul meu, cu calul, se ascunde.
MIRCEA CEL BĂTRÂN
(Către cetașul Volbură.).
Să te duci Volbură și adu
Lui djahar slujitoru!
Pregătește un cort pentru odihnă
Prietenilor noștri, și o masă luată-n tihnă!
(Volbură pleacă conducându-l pe Baatur Djahar. Apoi se
adresează către cetașul Postelnicul.).
Iar tu Postelnice dă cetei veste
Când soarele se va coborâ după creste
Să fie gata de plecare...
(Postelnicu pleacă.).
RADU ALUNĂ
(Strigând către Postelnicu.).
Să fie strânși cu toți la care!
Că Măria-Sa poruncii
Să fim prezenți cu toții, că va vorovi!

Scena 3.

(Zeci de meșteri lucrează la turnarea temeliei mănăstirii. Se
transportă blocuri de piatră pe târgi de lemn. Meșterii după
ce au privit pe furiș la scena primirii lui Baatur Djahar
vorbesc despre dispariția Coziei din sat. Eveniment petrecut
cu câteva zile în urmă.)

MEȘTERUL NICULAI

Scripcă ai auzit?

Cozia a fugit!

MEȘTERUL SCRIPCĂ

Niculai, bătrânii ei spun

Că a luato Oltul străbun!

MEȘTERUL ZIDARU

Unii au auzito, din când în când,

Pe munte cântând.

MEȘTERUL NICULAI

Am auzit și eu cântând în zori

Dar a crezut că-s fete după flori.

MEȘTERUL SCRIPCĂ

Biata fată a suferit!

MEȘTERUL NICULAI

De porunca Măriei-Sale a auzit!

MEȘTERUL SCRIPCĂ

Pe Mihai mult l-a iubit!

MEȘTERUL ZIDARU

Nu se amestecă sângele domnesc!

MEȘTERUL NICULAI

Abaterile de la legile domnești se pedepsesc!

MEȘTERUL SCRIPCĂ

Săracul să se mulțumească

Ce-i dă mila domnească!

MEȘTERUL NICULAI

Umblă acum prin munți ca o nălucă

Și mănâncă ce apucă!

(Perdea muzicală. Dinspre porțiunea din tabăra care nu este încadrată în scenă se aude glasul lui Mircea cel Bătrân vorbind ostașilor săi. Meșterii se opresc din lucru și ascultă.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Io, cel întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul

Și bine cinstitorul și de Hristos iubitorul

Și singur stăpânitorul,

Io, Mircea, mare Voievod și Domn,

Cu mila lui Dumnezeu

Și cu darul lui Dumnezeu

Stăpânind toată țara Ungaro-Vlahiei

Și părțile tătarăști și Almașului

Și Făgărașului,

Herțeg și Banatului,

De Severin Domn

Și de amândouă părțile de peste toată Dunărea

Și până la Marea cea Mare

Și Cetății Dâstarului stăpânitor...

(Peste cuvântarea Domnitorului se suprapune cântecul Coziei care coboară dinspre crestele muntelui, acoperind văile.).

MEȘTERUL SCRIPCĂ

Meștere zidaru! Ascultă!

Cozia pe munte cântă!

COZIA

Într-un sat îndepărtat

O fată s-a aflat,

Nu a dat

Araci la Domnie

Nici bani la visterie,

Pârcălabul nu le știe,
Când Domnul a venit
Sătenii s-au gătit
Și frumos l-au primit
Iar fata săracă
A început să-i placă
Domnișorului
A cărui inimă era cuprinsă de mrejele dorului.

MIHAI

(Intrând în scenă agitat și întrebând pe meșteri de Cozia.).
Meșteri! O auziți? E ea!

MEȘTERUL ZIDARU

E biata Cozia,
Umblă nălucă pe munte,
Soarta a lovito crunt sub frunte!

MIHAI

Mă duc s-o caut, s-o gădesc!
Să-i spun că n-o părăsesc.
(Iese din scenă, alergând. Meșterii rămân mai departe
lucrând și ascultând cântecul ce vine de pe munte.).

UN GLAS

(Venind dinspre tabără.).
Beizadea Mihai, întorcete odată!
Nu alerga după o cătănoaie de fată!

COZIA

(Glasul ei se aude din ce în ce mai departe.).
În visul Măriei-Sale
Care dormea în cortul din vale,
Fata în vis i-a apărut
Și i-a zis cum a putut
Să zidească o monăstire,
Să fie pomenire,
Cum a fost în vis
Domnul așa a zis,
Și fata s-a bucurat
Că monăstirea se înalță
Dar domnișorul a plecat
Și de fată a uitat.
Foaie verde a plopului,
Ici, pe Valea oltului...
(Se lasă o liniște apăsătoare. Treptat , în crescendo se
ascultă o perdea muzicală.).

ACTUL II

POVESTITORUL

Anii au trecut. Mănăstirea a fost ridicată. După multe intrigi și repetate lupte dintre претенții tronului lui Baiazid Ildârâm, Mahomed reușește să refacă unitatea imperiului turcesc după ce învinge pe cei doi frați ai săi, Murat și Mustafa. În pridvorul mănăstirii, déjà terminată, în așteptarea domnitorului se găsesc logofătul Neacșu, căpitanul Alună, Baatur Djahar și alți boieri și curteni care discută cu neliniște ultimile evenimente sosite cu un curier special turc de la Salonic, unde Mustafa protejatul lui Mircea cel Bătrân a fost prins și reținut pe insula Lemnos. Domnitorul se refugiase pentru câteva zile de odihnă și reculegere. Acum Mircea cel Bătrân se află în chilia sa de rugăciune.

Scena 1.

LOGOFĂTUL NEACȘU

(Către Radu Alună.)

Mahomed Salonicul I-a înconjurat
Și cu Împăratul Constantinopolului învoială a încheiat,
Pe Mustafa să-l rețină pe insula Lemnos sub pază
Ca pe un vraci, ca pe o piază.

RADU ALUNĂ

Am aflat că a fost prins prin trădare
În schimbul unui apanagiu anual ca dare
Împăratului de 300000 de aspri, bani grei!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Se încurcă ițele și oamenii mei
Vorovesc de un răzbel de răzbunare,
Să pedepsească Valahia de neascultare.
În canțelarie am deslușit hrisoavele sosite
Care pomenesc de Bedreddin și sunt dovedite
Vizitele lui Mustafa în Valahia și ajutorul dat.

RADU ALUNĂ

Veneția urăște de moarte pe Sigismund împărat!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Duce o politică dublă și mârșavă,
Fără a face în jurul acțiunilor zarvă.

RADU ALUNĂ

Să vedem, Măria-Sa ce zice acum?
Pe ce cale apucăm, pe ce drum!?

BAATUR DJAHAR

Marele Timur ne v-a sprijinii,
Noroadele lui Alepul cucerii
Palatele de aur și femei din Damasc,
Metresele din Sivas sub soare tătar nasc!
Mircea Marele Domn e bine
Să ia hotărâri cum se cuvine,
Dunărea s-o treacă, lovituri să dea
Cetăților turcești. Asta e părerea mea!
Mahomed se teme și inima nu-i dă ghes
La ce tatăl său Baiazid nu a avut succes.

RADU ALUNĂ

Chiar dacă am îmbătrânit mi-e dor
Să încalec pe murg și să zbor
În luptă! Să am avânt
Cu moartea în față. Și să cânt!

LOGOFĂTUL NEACȘU

În locul sabiei e mai bună preparative de pace și ascultare
Unde a fost nori ieri, azi răsare soare.
Sub ropotul ploii pământul devine reavăn și se înmoaie,
Capul plecat nicio dată nu se taie!

BAATUR DJAHAR

Totuși o înțelegere e bună atunci
Când rămâi liber și n-ascuți de porunci.

RADU ALUNĂ

Și așa e... bine,
Să zici ca el, să faci ca tine!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Dar, iată, Măria-Sa cu alaiul întreg,
E însoțit de solul turc Iset beg!

Scena 2.**MIRCEA CEL BĂTRÂN**

(Așezându-se pe un jilț înalt adus de un călugăr. Toți se înclină.)

Bine ați venit, copii mei!
De-acum ne așteaptă ani mai grei!

RADU ALUNĂ

Sănătos să fi Măria-Ta!
Noi, ori unde te-ai afla,
În luptă pentru țară ne vom arunca!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Sunt vorbe mari, Alună!

Țara se află în cumpănă.
Treizeci de ani am luptat
Ca pământul nostru să fie neatârnat,
Și mă doare când văd
În plean al meu norod.

BAATUR DJAHAR

Cu puțin șiretlic și iscusință
Se poate avea liniște, fără biruință.

ISET beg

I-am ajutat pe Musa dar a căzut,
Acum chiar dacă nu mi-e prea plăcut
Mă lingșesc pe lângă Mahomed cu mare zor
Să vă fiu la pace de ajutor.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Pacea va fi scumpă pentru noi!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Eu știu...!? Să începem un nou război!?

ISET beg

Decât sânge valah în luptă cumplită,
Mai bine o pace plătită!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Valahul nu a cerșit niciodată pacea și nici acum!

Nu voi alege acest drum!

RADU ALUNĂ

Așa, Măria-Ta ! Vitejii mei
De-abia așteaptă să se bată ca niște zmei!

BAATUR DJAHAR

Sunt clipe grele, să nu ne pripim!
Înainte de a lua o hotărâre, să gândim!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Să stăm strâmb și să judecăm drept

Cu dragostea de oameni în piept!

Eu sunt de părere să plătim!

Turcii au cucerit Giurgiu și akingii s-au răspândit

În Dobrogea și Muntenia și-au jefuit

Satele noastre, au luat robi până și femei pentru pașalâc!

ISET beg

Dunărea va duce bogățiile la vale!

BAATUR DJAHAR

Plătind, țara va fi în liniște deplină!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Adresându-se unui călugăr prezent.).

Înainte de a lua o hotărâre să vină

Starețul Sofronie și s-aducă

Uneltele de scris și cerneală din nucă.

CĂLUGĂRI

Mă duc să-i spun să aducă o pană și-o piele de miel,
Iau și o călimară din rastel,
Sunt vremuri de restriște și mare însemnătate
Ceea ce se scrie să rămână-n eternitate!
(Pleacă.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către logofătul Neacșu.).
Neacșule! Am îmbătrânit!
Creștinătatea m-a părăsit,
Mahomed a înăbușit
Răscoala lui Bedir-Ed-Din!
Ienicerii lui mereu vin
Și calcă brazda străbună.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Măria Ta! Cu inima bună!
Țara aceasta care a suferit
Și de-atâtea ori a plătit
V-a scăpa și de această dată.

ISET beg

Cu vorbă bună și cu plată
Îl voi îndupleca pe Mahomed Împărat
Ca acest popor să nu fie atacat.

STAREȚUL SOFRONIE

(Intrând cu pielea de oaie, înclinându-se în fața
Domnitorului. Așează pielea pe spatele unui călugăr.).
Măria-Ta! Așa cum m-ați chemat
Iată! M-am prezentat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Da! Așazăte și scrie!
Ca peste veacuri să se știe
Că "Io Mircea mare Voievod și Domn
A toată țara ungaro-Vlahiei a binevoit
Domnia Mea să ridic din temelie
O Monăstire în numele Sfintei Troițe
La locul numit Călimănești pe Olt
Care a fost mai înainte satul boierului
Domniei Mele Nan Udobă, pe care cu dragoste
Și cu multă osândire,
După voia Domniei Mele, l-a închinat
Mai sus zisei monăstiri. "
(Semnează. Pauză.).

Acum dute, poți să pleci!
Și pravila în documentele monăstirii s-o treci!
STAREȚUL SOFRONIE
O s-o păstrăm cu sfințenie,
Și o citim la fiecare denie
Să amintim întregului norod
De Mircea Mare Voievod!
Care din dragoste de țară cu iubire
A ctitorit aici o sfântă monăstire!
(Pleacă însoțit de călugărul care ține pielea de oaie.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către ceilalți.).
Oh! M-am răcorit puțin!
Și totuși mi-e sufletul plin
De amar și de venin
Că nu văd această țărișoară
Liberă. Fără povară.
Dar, m-am hotărât, prietenii mei
Voi plăti haraci, bani grei.
Fac acest lucru acum
Să scap țara de sabie și scrum!
Iar tu, Iset beg, la împărat
Vei duce banul adunat
Și cuvântul meu de pace să-l dai,
Al meu și al lui Mihai!
(Către Radu Alună.).
Să trimiți un călăreț bun
Să-l aducă pe Mihai din Argeș, să-i spun
Schiverniseala domniei mele de acum.

RADU ALUNĂ

Chiar în seara aceasta voi trimite la drum
Soli spre Cetatea de Scaun.
(Perdea muzicală. Cade cortina.).

TABLOUL II

Scena 1.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân copleșit de grijile țării se roagă în micul altar. Îl așteaptă pe Mihai.

(De afară se aud bătând clopotele Mănăstirii, pe fondul cărora se aud oameni rugându-se.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Îngenunchiat.).

Doamne, Dumnezeuul meu!
Ce mi-ai fost martor la bine și la rău,
Ajută-mă să scot din țară
Dușmanii ce-mi sunt povară!
De am greșit vreodată
Fi bun și iartă!
Iar dacă acum greșesc
Pedeapsa să mi-o ispășesc!
Fă Doamne minunea prin brațul meu
Să scap țara de jugul greu!
Miluiește-ne pre noi, milostevește-te de noi...
(Rugăciunea este întreruptă de un cântec ce vine din
depărtare. Mircea cel Bătrân este surprins. Tace și ascultă.).

COZIA

Într-un sat îndepărtat
O fată s-a aflat!
N-a dat
Araci la domnie
Nici bani la visterie.
Pârcălabul nu le știe
Când Domnul a venit
Sătenii s-au gătit
Și frumos i-au primit,
Iar fata săracă
Domnișorului a început să-i placă
Care se topea de dor...
În visul Măriei-Sale
Care dormea în cort în vale,
Fata i-a apărut
Și i-a zis cum a putut
Să zidească o monăstire
Să fie pomenire.
Cum a fost în vis
Domnul așa a zis,
Fata s-a bucurat
Că monăstirea s-a înălțat,
Dar Domnișorul a plecat
Și pe fată a uitat,
Iar Măria-sa m-a alungat!
De atunci nu am somn...
Și plâng pentru mărețul domn
Ce se află în cumpănă, și țara
Va cunoaște jugul și povara!
Foaie verde a plopului,
Ici pe valea Oltului...

(Cântecul încetează. Mircea cel Bătrân își continuă rugăciunea. Apoi se ridică și chiamă un călugăr.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Să vină cineva!

CĂLUGĂR II

M-ați chemat, Măria-Ta?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Cine este fata care a cântat?

Ce este cu ea? Ce s-a întâmplat?

CĂLUGĂR II

E o cătănoaie! O biată fată din sat.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Ași vrea s-o aduceți, să vorbesc cu ea!

(Apoi cu glas stins.).

Dumnezeule puternic! Iartă!

De am făcut greșit o faptă!

COZIA

(Apărând în alb ca o nălucă în penumbra sitarului.).

Ai făcut destule! Mărite!

Și-acum iertare ceri la cele sfinte?!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Războaie de-am purtat

Și sânge mult de s-a vărsat,

Am făcut să scap această țară,

Să nu simtă a jugului povară!

COZIA

Sânge s-a vărsat

Lupte multe ai câștigat,

Dar săracul tot a dat

Araci la domnie

Și bani la visterie.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Doamne! O viață am luptat,

Valahul să nu fie prădat!

Osebire să nu fie

Între opincă și domnie.

COZIA

Osebire ai făcut

Stunci când de cineva nu ți-a plăcut.

Îți aduci aminte

De o fată săracă, cuminte?

Nu ai lăsat-o să iubească

Pe fiul tău, față domnească!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Surprins și înspăimântat.).

Dar, cine ești de-mi tulburi rugăciunea!?

COZIA

Cozia, așa îmi spune lumea,
Măria-Ta, mai cunoscut odat,
De lângă Mihai m-ai alungat.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aaa...! Tu ești nebuna
Care cânti prin munți, într-una?!
Pleacă nălucă, piază rea!
(Strigând.).

Pleacă! Pleacă! Pleacă!...

(Cozia dispare.).

CĂLUGĂR II

Nu se poate vorbi, Măria-ta!

Nimeni de ani de zile

Nu a văzuto la față bine!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Atunci chiamă-l pe starețul Sofronie,
Aici să vie!

Am îmbătrânit și mereu îmbătrânesc

Și vreau să mă spovedesc!

Am avut și eu păcate,

Crezând că fac dreptate!

(Călugărul pleacă.).

Scena 3.

(Intră Radu Alună.).

RADU ALUNĂ

Măria-ta, solul s-a întors și vrea

Să vorovească cu Măria-Ta!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Spunei să vină imediat!

RADU ALUNĂ

(Deschizând ușa.).

Ești așteptat!

(Solul intră făcând plecăciuni.).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către solul care a intrat.).

Hai! Spune ce s-a întâmplat?

SOLUL

Măria-ta, Doamna e la pat!

E bolnavă și domnișorul o veghează!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Pe Mihai treburile țării nu-l interesează!?

SOLUL

A spus că acolo vă așteaptă
Cât de curând și cu a Măriei-Tale faptă!
E de accord să dați plată
Pentru liniștea țării!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către Radu Alună.).

A sunat ceasul plecării!

STAREȚUL SOFRONIE

M-ați chemat Măria-Ta?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Da!Voiesc să mă spovedesc!

Dar, nu am timp, mă grăbesc!

(După o pauză.).

Să adaugi pe hrisovul de ctitorie voința mea,

Monăstirea sp fie numită COZIA!

TABLOUL II

Scena 1.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân moare la Curtea de Argeș.E adus cu un cortegiu de căruțe la Mănăstirea Cozia. Sute de oameni cu lumânări în mâini înconjoară carul mortal.(Se aud clopotele mănăstirii care predomină toată atmosfera.).

În primele rânduri, după starețul Sofronie, corul de călugări și de copii cântă un cântec de jale.

(Din depărtare se aude glasul Coziei, iar peste toate predomină glasul lui Mircea cel Bătrân.).

GLASUL COZIEI

Și fata s-a bucurat

Că Monăstirea s-a înălțat!

Dar Domnișorul a plecat...

GLASUL LUI MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Predominând scena. Clopăotele se aud.).

Io, cel întri Hristos, Dumnezeu binecredinciosul și bine

cinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul,

Io Mircea, mare Voievod și Domn...

Doresc ca această țară

Și acest popor

Să trăiască în pace

În vecii, vecilor!

(Cortina cade în timp ce clopotele se aud tot mai puternic pe un fundal de melodie adecvată.).

August 1976-octombrie 2009